

Nr 131.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1930 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om bidrag till anordnande av bostad åt provinsialläkaren i Gysinge distrikt.

(3:e avd.)

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 90, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har herr *V. Herou m. fl.* hemställt, att riksdagen ville medgiva, att ett statsbidrag av 18,000 kronor måtte tilldelas Österfärnebo kommun för anordnande av läkarbostad åt provinsialläkaren i Gysinge distrikt, att utgå av anslaget för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden.

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna anfört följande:

»I enlighet med riksdagsbeslut år 1920 och därav föranledd kungörelse (Svensk författningssamling 1921 nr 687) kan statsbidrag beviljas för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden åt landsting, en eller flera kommuner eller kommunalförbund.

Statsbidrag utgår med högst en tredjedel av beräknade byggnadskostnaderna eller köpesumman, dock högst 18,000 kronor för varje bostad.

Vid 1923 års riksdag förekom riksdagsbehandling av vissa dylika anslagsfrågor. Den tolkning av författningen, som riksdagen då gav uttryck åt, återfinnes i riksdagstrycket (andra kammarens protokoll 1923 nr 23 sid. 66—67 och första kammarens protokoll 1923 nr 25 sid. 26—27).

På därom gjorda framställningar förordnades att Gysinge extra provinsialläkardistrikt från den 1 januari 1927 skulle utgöra ordinarie provinsialläkardistrikt. För att redan befintlig läkarbostad skulle motsvara de krav, som i anledning härav kunde ställas på densamma, voro vissa om- och tillbyggnader nödvändiga. Österfärnebo kommunalfullmäktige beslöt också genomföra sådana för en kostnad av 10,000 kronor. Vid beslutets fattande ansågo kommunalfullmäktige att statsbidrag med säkerhet borde kunna erhållas. De om- och tillbyggnader för anordnande av bostad åt provinsialläkare i Gysinge distrikt, som 1928 fullbordades, ha godkänts av byggnadsstyrelsen och medicinalstyrelsen.

Läkarbostaden uppfördes åren 1919—1920 av Österfärnebo kommun för en kostnad av 49,792 kronor. Att den uppfördes då berodde därpå att tidigare förhyrd läkarbostad uppsades för utrymning, varvid ny bostad

icke på annat sätt än genom nybyggnad kunde anskaffas. Därjämte förefunnos redan då förhoppningar om att distriktet skulle bliva förändrat till ordinarie distrikt.

Den 24 oktober 1928 ingav kommunalnämnden en till Kungl. Maj:t ställd ansökan om statsbidrag med 18,000 kronor för anordnande av bostad åt provinsialläkaren i Gysinge distrikt. Denna ansökan tillstyrktes av förste provinsialläkaren och länsstyrelsen i Gävleborgs län samt av såväl byggnadsstyrelsen som medicinalstyrelsen men avlogs av Kungl. Maj:t.

Jämlikt den tolkning av författningar, som kom till synes vid riksdagsbeslut i liknande fall år 1923, och med stöd av olika myndigheters yttranden, anse vi, att Österfärnebo kommun bör äga rätt till visst statsbidrag.»

Med hänvisning till föreliggande motion har i en inom första kammaren av herr *P. Granath m. fl.* väckt motion, nr 111, gjorts samma hemställan, som i förstnämnda motion framförts.

*Utskottets
yttrande.*

Med anledning av de förevarande motionerna vill utskottet erinra om, att 1923 års riksdag vid behandlingen av frågan om anslag för budgetåret 1923/1924 till bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden uttalade, bland annat, att med hänsyn till avfattningen av de i detta ämne meddelade bestämmelserna vissa svårigheter uppstått vid dessas tillämpning samt att det syntes riksdagen, att på grund härav vissa provinsialläkardistrikt, som enligt riksdagens förmenande bort komma i åtnjutande av statsbidrag, icke tillerkänts dylikt. Riksdagen, som i anledning av då väckta motioner angav två distrikt, som enligt riksdagens mening borde tillerkännas sådant bidrag, ansåg sig dock icke böra genom omedelbart beslut fixera statsbidragens belopp, utan borde prövningen härav, därest från distrikten ingåves ansökningar, bero på Kungl. Maj:t.

Enligt de nu föreliggande motionerna borde statsbidrag utgå dels för uppförande åren 1919—1920 av den för förutvarande extra provinsialläkaren avsedda bostaden i Gysinge distrikt och dels för om- och tillbyggnad av denna bostad, sedan distriktet från och med den 1 januari 1927 förändrats till ordinarie distrikt.

Enligt utskottets mening synes det uppenbart, att statsbidrag icke kan ifrågakomma för sagda bostads uppförande. Vad däremot angår om- och tillbyggnaden av bostaden, har utskottet kommit till den uppfattningen, att skäl synas föreligga för att statsbidrag må med högst en tredjedel av kostnaderna för densamma tilldelas den kommun, varom fråga är. På sätt 1923 års riksdag uttalat, torde dock beloppet icke böra genom omedelbart beslut fixeras, utan torde prövningen härav, därest från kommunen ingives ny ansökning, böra bero på Kungl. Maj:t.

Under åberopande härav får utskottet alltså hemställa,

att herrar Herous m. fl. och Granaths m. fl. ovanberörda motioner, II: 90 och I: 111, må anses besvarade genom vad utskottet sålunda anfört.

Stockholm den 28 april 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 129.
